

ARHEOLOG

PROFIL OCUPAȚIONAL

Descrierea ocupației: Practicanții unei astfel de ocupații identifică locații arheologice, stabilesc și conduc șantiere arheologice pentru a cerceta și examina prin metode specifice așezări aparținând unor societăți sau culturi trecute; curăță, restaurează, interpretează și expune artefactele descoperite.

Cod COR: 244 206 (Introdus prin anexele din Ordinele nr. 9/2005 și nr. 14/2005)

A. Sarcini principale

Această componentă cuprinde acele sarcini aferente unei ocupații care au cea mai mare importanță pentru ocupația respectivă și permit diferențierea între o persoană cu performanțe ridicate în profesia respectivă (expert) și o persoană cu performanțe reduse (novice).

- Consultă rapoarte despre șantiere arheologice, artefacte existente și hărți topografice pentru a identifica noi locații arheologice;
- Adună artefacte din piatră, os, metal și alte materiale, punându-le în pungi și marcându-le pentru a arăta unde au fost găsite;
- Curăță, restaurează, conservă, reconstruiește și expune artefactele descoperite;
- Creează o schemă a fiecărui șantier și desenează, actualizând mereu, hărți cu profilul unităților, suprafața solului, trăsăturile acestuia și lucrurile găsite;
- Compară descoperirile de la un șantier arheologic cu datele arheologice de la alte șantiere pentru a găsi similitudini sau deosebiri;
- Descrie proprietățile sau însușirile fizice ale artefactelor, cum ar fi materialele din care sunt făcute, mărimea, forma, funcția și aspectul decorativ (decorarea);
- Creează tipologii ale artefactelor pentru a organiza și a înțelege culturi materiale din trecut;
- Folosind desene și fotografii, înregistrează locația exactă și starea artefactelor, descoperite în urma săpăturilor și a investigațiilor;
- Cercetează, examinează și evaluează așezări aparținând unor societăți sau culturi trecute, pentru a găsi răspuns la întrebările specifice ale cercetărilor întreprinse;
- Analizează, prin metode fizice și chimice, structuri descoperite prin escavare pentru a le identifica, data și/sau autentifica și interpreta semnificația

- Asigură protecția, conservarea și prezervarea șantiierelor arheologice, precum și a rezultatelor cercetării arheologice pe perioada procedurilor de construcție și organizare a șantiierelor;
- Evaluează șantierele arheologice pentru managementul resurselor, dezvoltarea și conservarea lor și recomandă metode de protejare a șantierului;
- Scrie, prezintă și publică rapoarte prin care descrie istoria diferitelor șantiere arheologice, metodologia și rezultatul analizei artefactelor și oferă recomandări pentru conservarea și interpretarea descoperirilor;
- Conduce șantiere-școală, unde predă personalului de teren, studenților și voluntarilor metode de săpare/căutare;
- Predă arheologia în licee și universități.

B. Contextul muncii

Această componentă conține informațiile esențiale despre mediul în care practicanții unei ocupații își exercită activitățile menite să ducă la îndeplinire sarcinile aferente și eventualele riscuri la care aceștia se expun.

B₁. Mediul fizic

- Majoritatea activităților din cadrul acestei ocupații se desfășoară în spațiu deschis, puțin protejat;
- Uneori activitatea se desfășoară la temperaturi extreme și în poziții neuzuale.

B₂. Mediul socio-organizațional

- Munca realizată se desfășoară în cadrul unui orar flexibil în funcție de situațiile apărute
- Există o libertate mare de decizie și responsabilitățile sunt asumate pentru luarea deciziilor;
- Munca presupune interacțiuni interpersonale frecvente;

B₃. Riscuri. Alte notificări speciale

- Posibile crampe musculare cauzate de pozițiile în care se lucrează;
- Risc de expunere la viruși
- Risc de rănire

C. Nivelul de educație și calificare

Exercitarea oricărei ocupații necesită un anumit traseu de educație sau training finalizat printr-o calificare. Conform Cadrului European al Calificărilor (EQF) există 8 niveluri de calificare (N1-N8).

- Studii superioare de specialitate (nivel licență)
- Nivel de calificare: N6

D. Cunoștințe și deprinderi

Cunoștințele colecții de informații relaționate, specifice unui domeniu. Ele sunt rezultatul învățării formale sau non/informale. Deprinderile sunt cunoștințele procedurale, adică blocuri de cunoștințe despre cum să faci o activitate (proceduri, strategii, tehnici), de regula cu o anumita unealta.

Cunoștințe referitoare la:

- Istorie și arheologie
- Sociologie și antropologie
- Geografie
- Educație și instruire

Tipuri de deprinderi

- Deprinderi folosite în învățare
- Deprinderi de rezolvare a problemelor
- Deprinderi de gestionarea resurselor

E. Aptitudinile

Aptitudinea reprezintă un set de procese cognitive, psihomotorii sau senzoriale necesare pentru a obține performanță într-o gamă de activități. Succesul în activitatea respectivă presupune pe lângă aptitudini, un set de cunoștințe dobândite printr-o rută educațională.

E1. Aptitudini cognitive

Aptitudine	Nivel de dezvoltare				
	1 (minim)	2 (mediu inferior)	3 (mediu)	4 (mediu superior)	5 (maxim)
1. Abilitatea generală de învățare					X
2. Aptitudinea verbală			X		
3. Aptitudinea numerică			X		
4. Aptitudinea spațială				X	
5. Aptitudinea de percepție a formei				X	
6. Abilități funcționărești			X		
7. Rapiditatea în reacții				X	
8. Capacitatea decizională				X	

E2. Aptitudini psihomotorii (A_P), senzoriale (A_S) și fizice (A_F)

Aptitudini psihomotorii

- Dexteritate manuală
- Coordonarea membrilor

Aptitudini senzoriale

- Acuitate vizuală apropiată
- Percepție tridimensională
- Discriminare cromatică

Aptitudini fizice

- Rezistență fizică
- Capacitate de întindere musculară.

F. Alte caracteristici relevante

Cele mai importante caracteristici, altele decât cunoștințe, deprinderi și abilități (Knowledge, skills, abilities - KSA) sunt: interesele, surse ale satisfacției profesionale și caracteristicile de personalitate.

F1. Interese

Primele trei tipuri de interese în ordinea relevanței sunt:

I R A (investigativ, realist, artistic)

F2. Surse ale satisfacției profesionale

- Autonomie
- Realizare personală
- Responsabilitate
- Folosirea unor abilități individuale
- Recunoaștere
- Valori morale

F3. Caracteristici de personalitate

- Practicantul unei astfel de ocupații ar trebui să fie caracterizat prin stabilitate emoțională și autonomie, seriozitate și meticulozitate în realizarea sarcinilor.

G. Perspectiva pe piața muncii

Perspectiva pe piața muncii se referă la dinamica dezvoltării ocupației respective în raport cu ansamblul ocupațiilor prezente pe piață. Sunt utilizate trei categorii de notații care semnifică tot atâtea tendințe: creștere (dinamica ocupației e mai mare decât celelalte ocupații per ansamblu), stagnare (dinamica ei este similară cu a altor ocupații) și scădere (dinamica este sub nivelul ansamblului ocupațiilor)

- Scădere

H. Categoria de salarizare

Raportarea unui salariu la salariul minim pe economie este un indicator relativ constant și foarte informativ, independent de fluctuațiile salariale. Ca atare vom avea ocupații cu salariu minim și ocupații de n x salariul minim, unde n poate fi și un interval (ex. „2-4” x salariul minim).

(1,5 - 3) X Salariu minim pe economie

I. Ocupații similare

Sunt prezentate 2-5 ocupații care fac parte din aceeași grupă, conform opiniei specialiștilor

- Geograf
- Sociolog
- Paleontolog